

T.C.
ANKARA
7. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2012/1962
KARAR NO : 2013/974

REKABET KURUMU

Tarih : 15.07.2013
Sayı : 4293

DAVACI : BETAŞ MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

VEKİLİ : AV. AYL A SONGÖR, AV. TUNCAY SONGÖR
Hoşdere Cad. No:202/7 Çankaya/ANKARA

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI/ANKARA

VEKİLİ : AV. AYPERİ SAMANTIR (Aynı yerde)

DAVANIN ÖZETİ : Akrilik elyaf ürününde hakim durumda bulunan Aksa Akrilik Kimya Sanayi A.Ş. (AKSA) hakkında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6.maddesi kapsamında hakim durumunu kötüye kullandığı ve rekabetin açıkça ihlal edilmesi sonucunu doğuran eylem ve işlemlerde bulunduğu bahisle yapılan şikâyet başvurusunun reddi ile soruşturma açılmamasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 20.09.2012 tarihli ve 12-44/1358-460 sayılı kararının; ön araştırmanın süresi içinde tamamlanmadığı, karara karşı başvuru yolunun gösterilmediği, Aksa'nın yurt dışından hammadde ithalatını yasakladığı veya kontrol ettiği, bazı alıcıları diğerlerine karşı desteklediği, uyguladığı indirimler ile bir taraftan alıcılarını kendisine bağımlı hale getirdiği, diğer taraftan da farklı uygulamaları ile de alıcılar arasında ayrımcılık yaparak pazarda rekabeti bozduğu; eksik inceleme yapıldığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Ön araştırma sürecinin Kurum'un bir iç işlemi olduğu, Danıştay'ın yerleşik içtihatlarına göre işin esasını etkilemeyen şekil eksikliklerinin iptal sebebi olarak gösterilemeyeceği, yapılan tespit ve incelemelerden; Aksa'nın müşterilerine uyguladığı fiyat farklılıklarının müşterileri ile arasındaki ilişkilere, alım miktarlarına ve müşterilerin devamlılığına göre değiştiğinin anlaşıldığı; ayrıca, Aksa'nın müşterilerinin akrilik ithal etmesini engellediğine yönelik herhangi bir belge ve bilgiye de rastlanmadığı; şikâyetçinin de bulunduğu alt pazarın son derece rekabetçi bir pazar olduğunun tespit edildiği ve Aksa'nın bu pazarda herhangi bir müşterisi lehine ayrımcılığa gitmesinin ekonomik bir gerekçesinin olmayacağı kanaatine varıldığı; bu çerçevede, fiyat ayrımcılığı hususu ile ilgili olarak Aksa'nın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediği sonucuna ulaşıldığı; Aksa'dan gelen bilgilere göre herhangi bir şirkete mal verilmemesi durumunun ekonomik gerekçeler nedeniyle olabileceği, teminat eksikliği olan, ödemelerini zamanında yapmayan müşterilerine ticaretin doğası gereği mal verilmediği belirtilmiş ve bu duruma örnek olarak müşterilerinden gösterildiği; taşıma işinin Aksa tarafından dayatılan bir unsur olmadığı, ancak Türkiye'deki tüm taşıma kooperatiflerinin uygulamalarının bu şekilde olduğu ve konunun akrilik elyaf üretimi ile bağlantısının bulunmadığı; şikâyetçinin (davacının) iddialarının tersini gösteren apaçık tespitler bulunmadığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 7. İdare Mahkemesi'nce, önceden belirlenen 13/06/2013 tarihinde davacı şirket vekili Avukat Tuncay Songör'ün geldiği; davalı idareyi temsilen Avukat Ayperi Samantır'ın geldiği görülerek açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek ve dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü;

Dava; Akrilik elyaf ürününde hakim durumda bulunan Aksa Akrilik Kimya Sanayi A.Ş. (AKSA) hakkında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6.maddesi kapsamında hakim durumunu kötüye kullandığı ve rekabetin açıkça ihlal edilmesi sonucunu doğuran eylem ve işlemlerde bulunduğu bahisle yapılan şikâyet başvurusunun reddi ile soruşturma açılmamasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 20.09.2012 tarihli ve 12-44/1358-460 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
ANKARA

7. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/1962

KARAR NO : 2013/974

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde "Bu Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır." hükmü yer almış, Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış, Kanun'un 2. maddesinde de, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarının ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tesbit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına gireceği hükme bağlanmış, Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış, ve Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş 6. maddede kötüye kullanmanın tanımı yapılmamış uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri örneklemek suretiyle sayılmıştır.

Öte yandan anılan Kanun'un 40.maddesinde, Rekabet Kurulunun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41.maddesinde, önaraştırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş, 43.,44.,45.,46. ve 47.maddelerinde ise Kurulun soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Dava dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, Türkiye akrilik elyaf pazarında hâkim durumda olan Aksa Akrilik Kimya Sanayi A.Ş. (AKSA)'nin, bu durumunu kötüye kullanarak, aynı seviyedeki müşterileri arasında fiyat ayrımcılığı yaptığı, şikâyetçi teşebbüse bazı zamanlarda mal vermeyi reddettiği, müşterilerine uyguladığı prim ve indirim sistemleri ile müşterileri kendisine bağlayarak müşterilerinin ithalat yapmasının önüne geçtiği, Aksa'nın Yalova fabrikasında ürettiği akrilik elyafı Yalova Taşımacılık Koop. ile taşıma zorunluluğu getirdiği iddialarına ilişkin olarak; aynı seviyedeki müşteriler arasında fiyat ayrımcılığı yapılması hakkında, Rekabet Hukuku'nda tek taraflı davranış olarak nitelendirilen fiyat ayrımcılığının, yıkıcı fiyat gibi uygulamalar yoluyla yatay seviyedeki rakipleri pazar dışına çıkarmak şeklinde ortaya çıkabileceği gibi, bir alt pazara mal temin eden hâkim durumdaki teşebbüsün aynı seviyedeki alıcıları arasında farklı fiyatlar uygulayarak alt pazarda rekabet eden teşebbüsler arasındaki rekabetin bozulması şeklinde de görülebileceği; bununla birlikte, hâkim durumdaki bir teşebbüsün mal tedarik ettiği alt pazara yapacağı fiyat ayrımcılığının anlamlı olabilmesi için aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan dikey bütünlük bir teşebbüsün varlığının da gerektiği; Aksa'dan akrilik elyaf temin ettikleri aynı ekonomik bütünlük içerisinde bir teşebbüs olup olmadığı hakkında bilgi talep edildiği, cevaben; teşebbüsün geçmiş dönemlerde akrilik elyaf kullanan ve kendilerine bağlı Ak-Al, Aksu ve Dinarsu gibi şirketlerin bulunduğu, ancak değişen

T.C.
ANKARA

7. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/1962

KARAR NO : 2013/974

ekonomik şartlar sonucu özellikle Gaziantep'te faaliyet gösteren ve kurumsallıktan uzak firmaların uygulamaları nedeniyle söz konusu firmaların ya kapandığı ya da el değiştirdiği, böylelikle alt pazarda akrilik temin ettikleri kendilerine bağlı bir teşebbüsün bulunmadığı, şirketlerinin de müşterileri arasında herhangi bir ayırım yapmadığı, fiyatlar arasında olabilecek farklılığın ise müşterilerin ödeme gücüne, alım hacmine ve Aksa'ya olan bağlılıklarına göre oluşabileceğinin ifade edildiği; Aksa'nın müşterileri olan Nako İplik Pazarlama ve Ticaret A.Ş. (NAKO) ve Kartopu Tekstil Mam. Paz. Tic. San. A.Ş. (KARTOPU) ile görüşüldüğü; anılan şirketlerin, Aksa'dan uzun yıllardır elyaf aldıklarını firma ile aralarında fiyat politikasına ilişkin herhangi bir sorun yaşanmadığını, firmanın uyguladığı prim ve indirim sistemlerini müşteri olarak beğendiklerini ifade ettikleri; nitekim, Aksa tarafından bağımsız GFK Şirketi'ne yaptırılan ve Aksa'nın 28 müşterisi üzerinde uygulanan Mayıs 2012 tarihli "Aksa Akrilik Müşteri Memnuniyeti Anketi'nde Aksa'nın tekstil müşterilerinden 5 üzerinden ortalama 4 puan aldığı görüldüğü; yapılan tespit ve incelemelerden; Aksa'nın müşterilerine uyguladığı fiyat farklılıklarının müşterileri ile arasındaki ilişkilere, alım miktarlarına ve müşterilerin devamlılığına göre değiştiğinin anlaşıldığı; Aksa'nın müşterilerinin akrilik ithal etmesini engellediğine yönelik herhangi bir belge ve bilgiye de rastlanmadığı; nitekim, şikâyetçinin de bulunduğu alt pazarın son derece rekabetçi bir pazar olduğunun tespit edildiği ve Aksa'nın bu pazarda herhangi bir müşterisi lehine ayrımcılığa gitmesinin ekonomik bir gerekçesinin olmayacağı kanaatine varıldığı; bu çerçevede, fiyat ayrımcılığı hususu ile ilgili olarak Aksa'nın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediği sonucuna ulaşıldığı; Aksa'nın ürettiği 2. kalite akrilik elyaf ürününden talep etmelerine rağmen, anılan teşebbüsün söz konusu ürünü vermeyi reddettiği hakkında, Aksa'dan gelen bilgilere göre, 2. kalite elyafın istem dışı bir ürün olduğu, şirketin bu ürünü çıkarmak istemediği, ancak çıkan ürünü isteyen müşterilere de temin ettiğinin belirtildiği; herhangi bir şirkete mal verilmemesi durumunun ekonomik gerekçeler nedeniyle olabileceği, teminat eksikliği olan, ödemelerini zamanında yapmayan müşterilerine ticaretin doğası gereği mal verilmediğinin belirtildiği ve bu duruma örnek olarak müşterilerinden Betaş'ın (davacı) gösterildiği; akrilik elyaf üreticisi Aksa'nın aynı zamanda elyaf sattığı alt pazarda kendine ait bir şirketinin bulunmadığı; bununla birlikte, gerek Aksa'dan gelen bilgilerde gerekse müşterileri ile raportörlerce yapılan görüşmelerde, Aksa'nın ekonomik gerekçeye dayanmayan bir mal vermeyi reddetme eyleminin bulunmadığının tespit edildiği; Aksa'dan satın aldığı akriliği kendi nakliye araçları ile taşıtmak istemesine rağmen Aksa tarafından fabrikanın bulunduğu Yalova Taşıma Koop.'a ait araçlarla taşıtılma zorunluluğunun getirildiği, bu durumun kendilerinin maliyetlerini artırdığı hakkında, Aksa'dan gelen cevabi yazıda, bu konu ile ilgili muhatabın Yalova Taşıma Koop. olduğu, kendilerinin de bu durumdan muzdarip oldukları, bölgedeki fabrikaların tamamının söz konusu taşıma kooperatifi ile ürünlerini taşıttıkları, bu durumun Türkiye'nin her yerinde aynı olduğu, buna karşın müşterilerinin mağduriyetlerini gidermek adına söz konusu taşıma kooperatifi ile her yıl görüştükları ve müşterileri adına bazı indirim yöntemleri uyguladıkları bilgisi verildiği; Aksa'nın müşterileri olan Nako ve Kartopu ile yapılan görüşmelerde de söz konusu durumla ilgili bir sıkıntının olduğu, ancak konunun Aksa ile ilgili olmadığını bildiklerini ifade ettikleri; taşıma işinin Aksa tarafından dayatılan bir unsur olmadığı, ancak Türkiye'deki tüm taşıma kooperatiflerinin uygulamalarının bu şekilde olduğu ve konunun akrilik elyaf üretimi ile bağlantısının bulunmadığı da dikkate alınarak, söz konusu iddia hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varıldığı; yapılan inceleme ve değerlendirmeler çerçevesinde; Aksa'nın akrilik elyaf pazarında hâkim durumda olduğu ve akrilik elyaf temin ettiği alt pazardaki müşterileri arasında herhangi bir fiyat ayrımcılığı yapmadığı, uyguladığı prim ve indirim sistemlerini her müşterisine aynı şekilde uyguladığı, hâkim durumdaki bir firma olarak ekonomik bir gerekçe göstermeden mal vermeyi reddettiği bir müşterisinin bulunmadığı; şikâyetçinin (davacı) ekonomik açıdan ödeme zorluğu yaşayan bir firma olduğu ve fabrikasını kapattığı; şikâyetçinin (davacı) çok büyük miktarlarda akrilik elyaf alan bir şirket olmadığı hukuki ihtilafları bulunan bir firma olduğunun tespit edildiği; önaraştırma sürecinde şikâyetçinin (davacı)

T.C.
ANKARA

7. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2012/1962

KARAR NO : 2013/974

4054 sayılı Kanun kapsamındaki iddialarını destekler herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşamadığı; dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi kapsamında geçici tedbir kararı alınmasına da gerek olmadığı kanaatine varıldığı gerekçesiyle dosya konusu iddialara ilişkin olarak Aksa hakkında şikayetin reddi ile soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verildiği, bu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davacının rekabet ihlali bulunduğu dair ileri sürdüğü hususları kanıtlayıcı objektif bilgi ve belge sunmadığı gibi, Kurumca yapılan önaraştırma sonucunda da, soruşturma açılmasını gerektirecek nitelikte, rekabet ihlalinin varlığını ortaya koyacak mahiyette delilin bulunmadığı anlaşıldığından, davacı şirket şikayetinin reddine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, davacının diğer iddiaları da dava konusu işlemi sakatlar nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 95,60 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idarece yatırılan 3,75 TL vekalet harcı ile karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 1.320,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 gün içinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 13/06/2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN
MAHMUT DOĞAN
32744

ÜYE
SEBAHATTİN ULUDAĞ
107212

ÜYE
MUSTAFA OĞUZHAN
BÖLÜKBAŞI
138932

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı : 21,15 TL
Karar Harcı : 21,15 TL
Vekalet Harcı : 3,30 TL
Posta Gideri : 50,00 TL

TOPLAM : 95,60 TL

AA-17/06/2012

